

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Felolvas szerkesztők háborúban léte miatt a szerkesztésért felelős:
DR. KISS PÁLME.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Ezerhét
Telefonszám 124.

ELŐFIZETESI ÁRAK VIDÉKEN:
Egy év 14 korona. | Helyi évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " | Egy hónap 1 " 20

Jegyezzünk hadikölcsön!

A polgármester felhívása
Polgártársaim!

Tizenötödik hónapja vivja dicső hadseregünk a világ legnagyobb harcát hazánk fennállása s jövőnk nagyságáért, békés életünk, családi otthonunk s gazdasági megerősödésünk biztosításáért és ha nemes önzéssel tölthet is el bennünket a tudat, hogy adózó ellenségeink már eddig is a föld poráig megaláztatva vannak, — mégis fel kell ismerünk — teljes megsemmisítésünkre törekvő — szemtelen ellenségeink abbeli törekvését, hogy a háboru kiterjesztése és mesterkéltséggel elhuzása által a hadviseléshez szükséges anyagi erőket kimerítését és ezáltal a további hadviselés megnehezítését, avagy lehetetlenítését célozzák.

Hogy e törekvés megghusításának és hogy a dicsőséges kezdet még dicsőségesebb befejezést nyerhessen, valamint hogy a jövő nemzedék előtt a hazafias kötelesség teljesítésében mintaképül szolgálhassunk és emlékünkre — mint annyi dicső elődeinkre — nemes büszkeséggel hivatkozhasznának s emlékünket áldhassák: — minden nemesen érző jó hazafinak ki kell vennie a maga részét a honmentés nagy munkájában és lelkesült készséggel s örömmel kell az államnak rendelkezésére bocsájtani mindazon anyagi eszközöket, amelyek a hadviseléshez szükségesek.

Az állam eddig is a magyar nép hazafiságából, kiapadhatatlan erkölcsi és anyagi erejéből merítette a háboru dicsőséges folytatásához szükséges összes eszközöket, — a remélt, még dicsőségesebb befejezéshez igényelt eszközöket is tehát onnét kell merítenie és merítheti, ami célból

III. nemzeti hadikölcsönöt

kibocsájtván, az állam minden polgárának alkalmat ad arra, hogy hazafias szent kötelességét leróhassa és a késő unokák s maradványok tisztelét és örök háláját kiérdemelhesse.

Városcm polgárai! Mit ér a nagy fáradtsággal gyűjtött vagyon, ha gyermekünknek s későbbi utódainknak legbeosebb örökségül független, szabad hazát nem hagyhatunk, ahol a családi nyugalom, béke s megelégedésben s zavartalanul élvezhessék mindazt, amit az édes apák gondoskodása nekik biztosított. Ezen legnemesebb cél vezette fiainkat, amidőn a haza hívó szavára, egész lelkesültséggel a hadi zászló alá siettek és értünk a legnagyobb harcokat a világokat bá-

mulatba ejtő hősiességgel vívják — és vezette polgártársaimat, amidőn a megelőző hadikölcsönök jegyzése által az igaz hazafiak táborába méltán sorakoztak.

Tegyék ezt most is és mutassuk meg a III. ik hadikölcsön minél tömegesebb jegyzése által, hogy Makó város polgárai hazafiságára és támogatására a magyar állam mindenkor számíthat.

A polgármesteri hivatal a III. ik

nemzeti hadikölcsön jegyzésénél — mely az állam által biztosított 6 százalékos meghaladó kamatozással legelőnyösebb tőke elhelyezés is, — a legkészségesebben rendelkezésére áll s ad mindenkinek legrészletesebb felvilágosítást.

Makó, 1915. évi okt. hó 15 én.

Dr. Galambos Ignác
polgármester.

Bolgár sereg előtörése az Alduna felé

Tüzerharc az olasz fronton

Budapest, október 16.

Orosz hadszíntér:

Az alsó Styr vidékén küzdő cs. és kir. csapatok az ellenséget Rafalovkától 20 km.-nyire északra újra több szivósan védelmezett állásból vetették vissza és egy ellentámadást utasítottak el. Egyébiránt északkeleten nincs újság.

Olasz hadszíntér:

Tirolban az Altissimo (Rivától délkeletre) északi lejtőin olaszoknak egy támadását vertük vissza. A Dolomitokban ellenség tüzersege tegnap Corte vidékét és a Monte Pianót élénk tűz alatt tartotta. A tengermelléki harc vonalon a Doberdói-fensík egyes szakaszain olasz tüzerseggel tüzelt. Gyalogsági harcok nem voltak.

Délkeleti hadszíntér:

A szövetségesek támadásai előrehaladnak. A Belgrád vidékén előnyomuló osztrák-magyar csapatok az ellenséget üldözve, rohamtávozásra közelelték meg az Avala erődjét és elragadták a szerbektől a Vincától délre fekvő magaslatokon levő erősen elszórt állásokat. Egyik hadosztályunk a csataterén 800 halottat és súlyosan sebesült szerbet szedett össze.

A bolgár csapatok harcra erőszakolták ki Végotin és Strumica között sok helyen a határhegységeken való átjutást. Zajecár keleti hadműveleteit elfoglalták.

Höfer altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

Heves ütközetek Dünaburg előtt

Német repülők bombázták a minski pályaudvart

Berlin, okt. 15.

A német nagyfőhadiszállás jelenté:

Nyugati hadszíntér:

Vermellestől északkeletre angolokat állásainkból ismét kivetették. Csak az úgynevezett Trefgrave

nyugati szélén tudták magukat egy kis árokrendszerben megtartani.

A Champagneban szász csapatok Aberivetől keletre kitarították a franciák egy fészket, amely állásukban a nagy támadások óta még tartották magukat. Öt tisztet és harminc főnyi legénységet elfogtak és több géppuskát zsákmányoltak.

Az október 13. ról 14. re virradó éjjel a folyamatban levő hadműveletekre nézve katonai szempontból fontos Chalonsi és vitryle-francois-i pályaudvarokra egyik léghajónk bombát dobott.

Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadosportja:

Dünaburgtól délnyugatra és keletre oroszok tegnap több ízben megújították támadásaikat. Dünaburg-novodee-androwski mtuttól délre szokatlanul nagy veszteségük mellett vertük vissza őket.

Weselowtól északkeletre hasonlóképp összeomlott két támadásuk. A harmadik előretörésük alkalomával az oroszoknak itt sikerült zászlóalj szélességben állásunkba behatolni. Ellentámadásunk folyamatban van.

Léghajónk egyike bőségesen dobott bombákat a Minsk-i pályaudvarra, ahol ezidő szerint tüzvészét figyeltünk meg.

Lipót bajor herceg tábornagy hadosportja!
Nincs újság.

Legfőbb hadvezetőség.

Belgrád

pusztulása

Az „Est“ haditudósítója írja a sajtóhadiszállásról a következőket:

A Belgrád elleni rohamot megelőző tüzersegi harc rendkívül hatásos volt. Tüzerseggünknek az a része, amely a zimonyi partról Belgrád felé irányította ágyuit, kitűnően be volt löve. Az egyes lövések matematikai pontossággal találtak. Rettenetes dörgések rázkódtatták meg a szerb fővárost, midőn az egyes lövedékek felrobantak. Tüzelésünkre a tulajdonal nagy hajóágyu szörnyetegek feltek.

A mi ágyuink főképpen a Kalimegdán vették munkába. Egyik lövedék a másik után csapott a legutóbbi harcok óta helyreállított és még jobban megerősített várra. Tüzelésünk tüzkörrel vette körül a Kalimegdánban lévő szerb ágyukat és azok legnagyobb részét harképtelenné tette. Több ágyut szétlőtt, a kiszolgált legénységet pedig elpusztította. A Kalimegdánra irányított tüzelés mindinkább erősödött s nemsokára teljesen romokban hevert a várnak az a része, amely Zimony felé néz. A Kalimegdán tüzersegenek helyzete percről-percre tartatlanabbá vált, úgy, hogy végre kénytelen volt tüzelését teljesen beszüntetni.

Annál hevesebbé vált a Belgrádtól délre fekvő magaslatokon elhelyezett messzehordó ágyuk tüzelése. A Veliki Vracar valósgos tűzhányóhoz hasonlított. Ágyuinknak odairányított koncentrikus tüzelése azonban csakhamar

itt is érezteti hatását és az ágyuzás hevessége a Vracaron is észrevehetően csökkent. A kölcsönös ágyuzás azért egyre tartott. Órák hosszat hullottak záporként az ágyulövedékek és a rettenetes ágyuzás hatása alatt az utolsó polgári lakos is elmenekült Belgrádból. Néhány száz belgrádi lakos, aki az utolsó pillanatig is lakóhelyén maradt, vad sietséggel menekült az éjszaka sötétségének leple alatt.

A pályaudvart tüzeink csakhamar romhalmazzá lőtték. Majd itt, majd ott csapott fel a láng és több helyen tüzvész fénye festette vörösré az égboltot. Senki sem gondolt az oltásra. A tűz házról-házra harapózott.

A Kalimegdán bombázásától sokat szenvedett a Varoski Kvark, a balváros is. Belgrádnak ez a negyede a szép Mihály székesegyház körül terül el. A székesegyház karcsu, rézzel fedett harangtornyja legutóbb 1862-ben sérült meg, amikor a törökök bombázták Belgrádot, 1900-ban Sándor király esküvője alkalmával a templom körül rendezte a szerb nép nagyjelentőségű tüntetését a cár mellett. A történelmi nevezetességű templom ez alkalommal nem sérült meg, de annál jobban megromgálódott a környéke.

Nem maradt épen Belgrád főtere sem. A Vracarzi negyedben is mindenfelé a pusztulás nyomai láthatók. A Milán király utcában az egyik házat, a melyben drótnélküli táviróállomás volt berendezve, régy gránátunk találta és egészen az alapfalig terjedő nyílásokat ütött rajta. A ház minden pillanatban beomlásra fenyeget.

Sok pusztulást okozott a véres utcai harc is, pedig katonáink, a hol csak lehetett, kimélték a várost.

Belgrádban most halotti csend uralkodik. Egy ideig még dörögtek az ágyúk Belgrád déli magaslatain, a szerb főváros utcáinak kövezete még dübörgött egy ideig az átvonuló magyar, osztrák és német csapatok lépteit alatt, még visszhangzottak egy darabig az utcák a magyar himnusz, az osztrák Gotterhalte és a német Wacht am Rhein hangjaitól itt-ott felhangzott a „Prinz Eugen” induló ismert dallama, azután lassan elcsendesedett minden.

Mindössze néhány tiszt, néhány őrszolgálat, egészségügyi katonák és tisztogató munkások maradtak a városban, a kik most sebesültek után kutatnak a romok között és eltakarítják az utcákról a véres kizsákmányokat. Az egyes nyilvános épületek előtt, a melyekben különféle parancsmokságok ültök fel tanyájukat, egy-egy szuronyos őrs áll, a falakon pedig plakátok hirdetik az ott székelő parancsnokság rendelkezését. Az utcákon vöröskeresztös kocsi vonulnak lassu ütemben, az utcai harcok áldozatait viszik a temetőbe.

A lakosság közül senki sem maradt Belgrádban. Csak nagyritkán látni egy-egy hajlott hátú aggot, vagy egy igen öreg anyókat, ezek is csak azért maradtak itt, mert nem volt erejük a meneküléshez. Az utcák teljesen kihaltak, az üzletek zárva, a kapuk elrekesztve, az ablakok sűrűn elfüggönyözve.

Csak nagynéha, ha a szél a Száva partja felől fúj, zavarja

meg a kihalt szerb főváros ijesztő csendjét délfelől haragos ágyudörgés.

Az országgyűlést egybehívják

Az országgyűlés a jövő hónap közepén, alkalmasint november 15-én összeül néhány hétre tervezett háborús ülészekre, hogy a törvényhozás felhalmozódott ügyeit elintézzék. A tárgyalás alá kerülő törvényjavaslatok között van elsősorban az 1915-16. költségvetési év második hat hónapjában viselkedő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló törvényjavaslat, továbbá a belügyi és igazságügyminiszternek több javaslatát az élelmiszerekkel üzött visszaélések megállítására. Hír szerint újra előterjeszti a kormány a Pénzügyi Központ létesítésére vonatkozó törvényjavaslatot is, amelynek módosítása tárgyában a pénzügyminiszter a szakkörök képviselőivel tanácskozásokat folytat. A harmadik háborús ülészekre is szabadságot fogják természetesen a képviselőház és a főrendiház hadban álló tagjait.

Makó 1916. évi háztartási költségelőirányzata

14 százalékos pótdobemelkedés

Makó, okt. 16.

Makó város főszámvéveje ma beértesítette a város háztartásának az 1916. évre egybeállított költségelőirányzatát. Az előirányzat szerint 1916. évre a kiadások főösszege: 863997 kor 43 fillér, a bevételek főösszege: 336106 kor 15 fillér, költségvetési hiány 477891 kor 28 fillér, azaz negyszázhetvenhétezernyolcszázkilencvenegy korona 28 fillér.

Ezen hiány fedezésére:

Az 1915. évre megállapított 382246 korona 47 fillér. egyenes állami adó után 118 korona 65 fillér.

Tisztán 132190 korona 05 fillér földadó után 10. 63 százalék.

A föld, bányászati és a pusztai hasznosítóknek ezen hasznosítók után fizetett kereseti adója kivételével a többi adónemek: 250065 korona 87 fillér után 4.08 százalék pótdob kivetése és beszedése engedélyezendő. 1915. évre a fedezet főösszege: 452213 korona 41 fillér, 1916. évre a fedezet főösszege: 386106 korona 15 fillér, s így 1916. évre a fedezet főösszege: 66107 korona 26 fillérrel kedvezőtlenebb, mint 1915. évben volt.

A bevételeknek ily nagymértvű csökkenése elsősorban a városi földek hasznosítók jövedelménél s itt is különösen a Maros hullámterti földek hasznosítókénál tapasztalható.

Nevezetesen a hullámterti földek előirányzott jövedelme 1916. évre 26 ezer koronával kevesebb a folyó évinél. A Maros három ízbeni kiadásának természetesen a következménye a lakosság húzódozása a hullámterti levő földek

hasznosítókba vevéséről s most, hogy a világháború folytán a hadi szolgálatot teljesítő bérlők tekintélyes része lemondott a bérlésekről, az új bérbeadásoknál az eddigi hasznosítók negyedrésze is alig-alig volt elérhető. De a város egyéb földjeinek bérbeadása után való hasznosításánál is az a sajnálatos eredmény, hogy igen csekély hasznosítók mellett veszik azokat ki. Ezek következtében a fedezeti részben már a II. cinnél 28 ezer korona a folyó évi előirányzattal szemben a bevétel csökkenése.

A fedezeti rész VII. cinnél a bevétel 30 ezer koronával azért kevesebb, mert a folyó évben a képviselőtestület a város által felállított tartalékkórházakra fordított kiadásokkal szemben megtérítésre 30 ezer koronát irányzott elő. Minthogy azonban a v. tartalékkórházak kezelését a Vöröskereszt Egylet makói fiókja vette át, kiadás e címen 1916. évben nem lesz s ezért megtérítésre sem történt előirányzat.

1916. évre a szükséglet főösszege: 863997 korona 43 fillér.

1915. évre a szükséglet főösszege: 862619 korona 36 fillér s így az 1916. évi szükséglet főösszege: 1378 korona 07 fillérrel emelkedett.

A folyó évi előirányzattal szemben tehát ugyszólván teljesen lényegtelen az emelkedés, a kiadások főösszegét tekintve. Azonban a részletezésből megállapíthatólag, az egyes kiadási nemeknél nagyobb emelkedések mutatkoznak. Legnagyobb az emelkedés a hivatali és közoktatásügyi kiadásoknál, különösen azért, mert a fűtőanyag rendkívül megráduult s az eddig e címen előirányzott összegek tetemesen emelendők voltak. Lényeges emelkedés tapasztalható a 15. cinnél. A képviselőtestület ugyanis belátva azt, hogy a köztartozás jövedelmű tisztviselő, segéd és kezelőszemélyzet és alkalmazottak a nagymértékben reájuk nehezedő drágaságot alig viselhetik el, — részökre az 1915. évre törzsfizetésük 15 százalékát, illetve 10 százalékát drágasági pótlék gyanánt folyósította. Az erre szükségessé összeg 28 ezer koronát tesz ki. Hogy azonban a kiadások főösszege ennek dacára sem mutat szembeálló emelkedést, ennek oka az, hogy a tartalékkórházakat a város kiadván kezeléséből, nincs szükség arra, hogy az ezek fenntartására folyó évre előirányzott 50 ezer korona 1915. évre is előirányzattassék.

Ezek képezik általánosságban a fedezet csökkenését és a kiadások emelkedését. Az indokolásnál pedig minden rovatnál részleteztem és ismerttettem az egyes előirányzati tételeket.

Az 1916. évre javaslatba hozott pótdob az I. III. csoport után 122. 73 százalék, az I. és II. csoport után 129. 31. százalék. 1915. évben a pótdob az I. és III. csoport után 108. 89 százalék, az I. és II. csoport után 114. 93 százalék, tehát az I. és III. csoport után mutatózó hiány 13. 84 százalékkal az I. és II. csoport után mutatózó hiány 1436. 1438 százalékkal több, mint az 1915. évben volt.

A pótdob átlaga 1916. évben 126.02 százalék, 1915. évben 111.91

százalék, tehát a pótdob emelkedési átlaga 1916. évre 14.11 százalék.

Minthogy alig remélhető, hogy 1916. évben közjöveldemek kellő időben befognak folyni, méltóztassék felhatalmazást kérni a képviselőtestületől az iránt, hogy a tanács a felhasználható lapokból, a befolyandó közjöveldemekből való visszatérítés kötelezettsége mellett, a szükséghez képest 60 ezer korona erejéig ideiglenes kölcsönt vehessen fel a folyó szükségletek fedezésére.

Méltóztassék a költségelőirányzatot az 1886. évi XXII. t. c. 122 és 125. §-ainak rendelkezéséhez képest gazdasági és a pénzügyi bizottsággal sürgősen letárgyalatni, a tanácsnak bemutatni, 15 napi közszemlére kitétni, erről az adózó polgárságot hirdetmény útján értesíteni, kinyomatni a képviselőtestületi tárgyalás előtt a községi törvény értelmében a városi képviselők között kiosztatni.

Kelt Makón, 1915. évi október hó 15. napján.

Hajdu, főszámvéveő.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Okt. 17. Vasárnap. Róm. kath. és Protest. Gallusz ap. Görög-orosz okt. 3. Ar. Dénes. Napkel 6 óra 19 percek, nyugszik 5 óra 11 percek.

Időjárás. Az időjárásban lényeges változás nem várható. Süröngyprógnózis: Változás nem várható. Déli hőmérséklet 12.2 fok Celsius.

A király hadikölcsönjegyzése. Ölélsége a király a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál az első hadikölcsön jegyzés alkalmával öt millió, a másodiknál hétmillió, a harmadiknál tízmillió koronát, összesen 22 milliót jegyzett.

A nemzeti kölcsön hivatalos aláírási helyén, a makói ipari hitelszövetkezetnél, a 6 százalékot jövedelmező állami járadékkötvények aláírása október 18-án veszi kezdetét és pedig naponta délután 5-től 7 óráig az ipartestület házában levő hivatalban. napközben pedig Topcsay László ügyvezető igazgató és Bittó Gyula pénztárnok főtéri üzleteiben.

Jegyzés a III. hadikölcsönre. Vass Sándor (Cádula-ház 27.) a III. hadikölcsönből 6000 koronát jegyzett a Makói Takarékpénztár r.-társaságnál.

A II. hadikölcsön kötvényei. A Makói Takarékpénztár részvénnytársaságnál jegyzett hadikölcsön kötvények a hivatalos órák alatt az intézet helyiségében átvethetők.

Méhészeti utmutatás hadbavonultak hozzátartozóinak. Nagy János m. kir. méhészeti szaktanító a földmivvelésügyi miniszterium szóbeli rendeletére f. hó 18. án, délután 2 orakor a gazdasági népiskolánál, K. Molnár Jenő igazgató méhésében hadban levő makói méhészek hozzátartozói számára a méhesládok betelelésére vonatkozó gyakorlati ut-

mutatást ad Felhívjuk erre az előadásra az érdekeltek figyelmét.

— Hírek orosz fogságból. Két makói katonáról jött ma hír orosz fogságból. Tamas Péter (Arany János u. 57.) és Baranyi János (Fűtő u. 22.) értesítették hozzátartozóikat, hogy jól érzik magukat. Utóbbi már halottnak hitték, mert hónapok óta nem adott életjelt magáról.

— A kukorica rekvirálásának nehézségei. A rendőrhatalóság emberei szorgalmasan járnak házról-házra, hogy a kormányának a kukorica rekvirálásáról szóló rendelkezést végrehajtsák. Köztudomású, hogy a mezői mnakák Makó lakosságának nagy részét a földekre szelítják s így a hétköznapiak alatt kevés házban találunk valakire. Ez megnehezíti a rekvirálást, melyet előbb utóbb csak be kell fejezni. Epen ezért a rendőrhatalóságnak multkor felhívását hozzuk újra a közönség emlékezetébe, mely szerint ajánlatos és kívánatos, ha a közönség arról gondoskodik, hogy a rekvirálás napjai alatt minden háznál tartózkodjék valaki otthon.

— Felhívás a polgárorökhöz. A kukorica rekvirálással kapcsolatos teendők zavartalan ellátása céljából több polgárorre van szükség, akik egy-két napon keresztül teljesítenek csupán szolgálatot, de az ügy sürgősségét véve figyelembe, a polgárorökhnek minél nagyobb számban való megjelenése kívánatos. Ezért ezen szolgálatuk beosztása végett vasárnap délelőtt 8-10 óra között jelentkezzenek T a k á c s János detektívénél, ahol a teendőkre nézve az utasítást megkapják. Ezután is a kapuknak nyitva tartására és az otthon való tartózkodásra hívja fel a közönség figyelmét a rendőrség.

— Apaállatok vizsgálata. Az 1916. évre Makó város területén engedélyezendő apaállatok — bikák, kan — vizsgálata a következő sorrendben fog megtartani: I. Belterületen: A városi mázsházánál október hó 23-án délelőtt 8 órától 11 óráig. II. Külsőterületen: Október hó 23-án délután 2 órától fél 4 óráig a lelei uti iskolánál. Október hó 25-én délelőtt fél 9 órától 11 óráig az igási csárdánál. Október hó 25-én délután 2 órától fél 4 óráig a Szt. János-holyák-féle iskolánál. Október hó 26-án délelőtt fél 9 órától 11 óráig a Rákosi szövetkezetnél. Október hó 26-án délután 2 órától fél 4 óráig a komlósi-uti olvasóköri.

— Gyárégés Szegeden. Szegedről táviratozzák: Az Aszfalt- és Kátrányipar r.-t. szőregi gyártelepe csütörtökön kigyulladt. A tűz következtében teljesen leégett a gyár főépülete, továbbá három melléképület, a telepen felhalmozott nagymennyiségű kátrány, karbolineum, gyanta és készáru pedig odaveszett. A gyár tíz éve áll fenn. Igazgatósága Szegeden székel. A tűzhöz a szőregi tűzoltóságon kívül kivonult a szegedi tűzörség is és reggeli 6 órától délután 1 óráig tartott, amíg a tüzet lokalizálni sikerült. A tűz ténye Szegedről is látható volt és a sűrű füstfelleg az egész tájat elborította. A tűz keletkezésének oka még nincs kiderítve, de valószínűnek látszik az a feltevés, hogy a desztillálóban valamely vegytermék magától meggyulladt és a pusztító tűz innen keletke-

zett. Tekintettel a gyárnak sürgős természetű munkálataira, az újra-építést haladéktalanul megkezdik. A kár körülbelül negyedmillió korona, amely azonban biztosítás útján megtérül. Az oltásnál egy század katona is segédkezett.

LEGJOBB TÖKEBEFEKTETÉS a hadikölcsön! Minden hazafias makói embernek kötelessége hadikölcsönt jegyezni!

LEGUJABB

Éretmet hivatalos jelentésből

Balkán hadszíntér:

A Mackensen hadsereget hadseregei tovább haladnak előre. Szemendriától délre a Vravó hegyet Pozsarevától keletre Smoljini helységet rohammal elfoglaltuk.

Bolgár csapatok harc árán Vegetin és Strumica között sok helyen kiterjedtek az átkelést. A határhegygerincen Zajecár keleti erődjeit elfoglalták.

Legjobb hadvezetés.

Bevonulási hirdetmény

M a k ó, okt. 16

A népfelkelésre kötelezetteknek az 1886. évi XX. illetve 1915. évi II. törvényeik alapján történt behívása folytán az 1873. 1874. és 1875. évben született, továbbá a népfelkelésről vagy a hadiszolgálatokról szóló törvény alapján kirandított (igénybevett), de ezen szolgálatból időközben elbocsátott összes 1873-1897. évi születésű egyének (munkások, kocsisok, hajásárok, stb.), ha a megtartott népfelkelési bemutató szemlén, vagy utóbemutató szemlén népfelkelési fegyveres szolgálatra alkalmasnak találattak 1915. évi november 3-án amennyiben névszerint felmentve nincsenek a népfelkelési igazolványi lapon feltüntetett m. kir. honvéd kiegészítő, illetőleg cs. és kir. kiegészítési kerületi parancsnokság székhelyére népfelkelési tényleges szolgálatra bevonulni tartoznak. 1915. évi november 3-ára azon 1872, 1873, 1874. évi és fiatalabb születésű A) alosztályú (katonailag kiképzett) népfelkelésre kötelezettek, kik népfelkelési fegyveres szolgálatra egy ízben már behívtak és bevonultak, de elszabadságoltattak. Ezen népfelkelésre kötelezettek a tartózkodási helyükhöz legközelebb eső honvéd pótzászlóaljhoz tartoznak bevonulni.

Mindazok az egyének, kik önkéntes belépés folytán a honvédségbe vagy a cs. és kir. közös hadseregbe (akár mint egyévi önkéntesek is) már besoroztattak, tekintet nélkül arra, hogy mely születési évfolyamba tartoznak, tényleges szolgálatra szintén 1915. november 3-án kötelesek bevonulni.

A bevonulók bevonulásuk alkalmával lehetőleg erős lábbelit,

evőeszközt, tisztító eszközt, gyapjából készült alsóruhát és lehetőleg gyapjából készült harisnyát (kapcát) hozzanak magukkal. A bevonulás napján elfogyasztott ételért 1 kor. térítési összeg jár.

A lábbeli és gyapjából készült alsóruhák, amennyiben a katonai szolgálatban használhatóknak minősítenek, értékük szerint megfognak téríteni.

Azon behívott népfelkelésre kötelezett, aki a kitűzött határidőre és helyre be nem vonul, karhatalommal vezetett elő s a katonai behívás iránt tanusított engedelmesség megbüntetéséről szóló 1890. évi XXI. t.-c. 4. § a értelmében két évig terjedhető börtönnel büntetettik.

URÁNIA - SZÍNHÁZ.

Lubacow ostroma

Vasárnap délután és este pompásan összeállított műsorral kedveskedik a mozi igazgatósága a közönségnek. A műsor középpontjában egy háborus aktuális "Lubacow ostroma" áll. A három felvonásos dráma meséje egy galicai faluban játszódik, melynek földesura, Lubacow gróf és leánya, Sophie a cselekmény főalakjai. Dankl nevű főhadnaggyal együtt, aki a gyönyörű szép grófkisasszony vőlegénye. A stratégiai okokból kiűrtett falut az orosz csapatok megtámadják, de Sophie és vőlegénye hősiess viselkedése megmenti a falu halálraírtét lakosságát, miután titkos telefonaton sikerült a szövetséges csapatokat segítségül hívni.

A műsornak kiemelkedő száma még a „Nyolcadik baleset” című vígjáték. A nyolcadik baleset nem olyan tragikus, most csak egy házaspár nyolcadik leánygyermekéről van szó. Ennek a leánynak vig története pereg le kacagtató képekben a filmen.

REGÉNY

Egy világváros rejtelmén

(1017)

107. fejezet.

Az új képviselő.

Del-Monte grófnak a városban nagy népszerűsége volt.

Ugy ismerte és tisztelte őt mindenki, mint a nép jötevőjét. Az általa alapított népbank hihetetlen mértékben előmozdította a nép jólétét. Kisiparosok a kapott kölcsönrel jól berendezték magukat s azóta igen szépen keresnek.

Kis gazdák olesó kölesönnel lábas jószágot, gépeket vásároltak és azóta igen szépen boldogulnak.

Állami és városi hivatalnokok, kik eddig az uszorások járma alatt nyögtek, kedvező törlesztéses kölcsönrel szintén rendezték ügyeiket és az uszorások körmei közül kiszabadulva, boldognak érezték magukat.

Mindezt Del-Monte grófnak köszönhetjük, ki azt a csodatevő bankot alapította.

Már most hogy is ne csatlakoztak volna az ő pártjához?

A kerületben egyszerre kitünt Del-Monte gróf csodás népszerűsége. A párt piros tollait kapkodták! Mindenki büszkén tűzte kalapjára, apraja-nagyja azt társai alaposan elpüfölték.

„Eljen Del-Monte gróf!” ez hangzott mindenfelé. Ez a név uralkodott az elméken, a szívek fölött — ennek a névnek a varázsa töltötte be a kedélyeket.

Pénzzel se igen kellett dolgozni. Az emberek önkényt sorakoztak a kibontott zászló alá.

A Del-Monte párt tehát megtalálta, és jelöltjének a gróftól kiáltotta ki.

A nagy pártértekezletet egybehívták, amelyre kütdöttségileg Del-Monte gróf is meghívott programbeszédének megtartása végett.

A gróf négyes fogatán hajtott a helyiség elé, melyben párt-hívei várták.

A merre csak ment, az utcákon a nép mindenütt lelkesülten kiáltá: „Evviva Del-Monte!”

Folyt. köv.

Nyilttér*)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS.

Mindazon rokonok, jóbarátok, ismerősök, szomszédok, kik felejtethetetlen jó férj, apa és ragyapának

HAJDU PÁLNAK

f. hó 11-iki temetésén megjelenni szívesek voltak és ez által mérhetetlen fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, fogadják a leghálásabb köszönetünket. Külön köszönetet mondunk özv. Gyurik Lajosnének a pontos kiszolgálásért.

Özv. Hajdu Pálné és a gyászoló család.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Kiadó föld.

A Kákási-oldalon

I járandó

egy évre gabona alá kiadó.

Értekezni lehet:

ö v. Hös Istvánné

Aradi-u. 97. sz. a.

Önkéntes árverés

Öbébai határban Zeitler-féle tanyán mindennemű gazdasági felszerelések, arató, vetőgépek, kocsik, ekék, szecska-vágó járgány. Buza és árpa-szalma, polyva e hó 18-án az az holnap hétfőn reggel 8 órakor önkéntes árverésen eladatul fog.

Kovács Józsefné

Kiadó föld.

Nagy Gy. József makói Kálvin-u 10. sz. alatti lakos (ref. 6-templommal szemben) kiadja a tulajdonát képező Rákosi-utmentén, a második dűlőben a Deszki Kováts-féle

10 fertály tanyaföldjét

kisebb nagyobb parcellákban egy évre haszonbérbe, esetleg felibe is, buza, kukorica vagy árpa termés alá. Ugyiszintén kiadja a hosszuhegy végénél mintegy

13 kat. hold földjét

kukorica vagy dinnye termés alá egy évre vagy esetleg hosszabb időre is. Értekezni lehet a fenti szám alatt.

Felvétetik egy megbízható család a Profétavendéglőben. Értekezni lehet IRITZ MIKSÁNÁL.

HÁZELADÁS.

A Héderváry-utca végén 5. sz.

új házam

(8 éves), mely áll 2 szoba, 2 konyha egy tágas kamara, nagy szin és sertés ólaktól, örökáron ELADÓ. Értekezni lehet:

Bálint Nagy Antal
szegényház.

POOR ENDRE

gyógyszerészi kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyors és biztonságos ható fájdalomcsillapító szer, szappán, májfélt, orv- és háztartási és mindenteljes tisztogatásához alkalmas

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfújító szer.

Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona. Vilma szappan 70 fill. Hajfújító 1 korona. Gyors tisztogatásához alkalmas mindenféle szappan helyettesítésére.

Házeladás.

Hosszu-utca 55. új számú HÁZAM és egy

tehénjárás

szabadkézből eladó. Értekezni lehet a fenti szám alatt

Hevesi Anna

tulajdonossal.

Kiadó föld

A Rákosi uttfélen Fodor István szomszédságában

5 köblös föld

gabona termés alá haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet

özv. Hajdu Pálnénál

Návay Tamás u. 5. sz.

Tájfajta tenyésztésből származott arya kancalovak eladók. Cim a kiadóban.

Házhely eladás.

A Fűtő-utcában, a Szirbik István-féle földből 130 négyzetű kedvező fizetési feltételek mellett

házhelynek eladó.

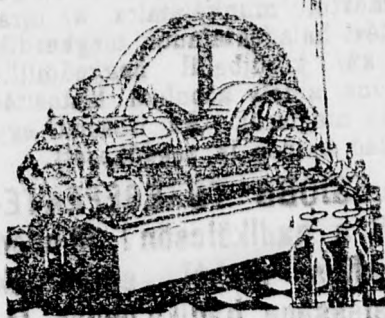
Értekezni lehet:

Zsikai János

Róka-utca 2. sz. alatti lakossal.

Szoba és konyha berendezése elköltözés miatt azonnal eladó. Héderváry-u. 8. sz. B. Papp-féle ház-

Ellismert legjobb motorok!

Világhírű eredeti „Körting” Diesel motorok

Szélvágó

és benzinhmotorok.

Cséplőgarnitúrák benzín- és nyersolajlokomobillal. Benzin- és magánjárók.

Meglepő újdonság!

Nyersolajmotorok

kereszirányvezetékekkel.

Gellért Ignác és Társa

műhelyi iroda

Budapest, V. Korbáry-utca 4. szám.

Szaját érdekében kérjen ajánlatot

Legmesszebbmenő jóállás!

Kedvező fizetési feltételek!

KIADÓ FÖLDEK.

közel a városhoz gabona és hagyma termelésre Iritz Miksánál

ORVOSOK

igazolják, mint legkitünőbb köhögés elleni szert a:

Kaiser-féle Mell-Karamellák
a „3 fenyővel”

Működés-használják

Köhögés

rokodtság, elnyálkásodás, hurut, számarhat ellen és különösen meghűlés ellen, mely miatt minden barosznak nélkülözhetetlen. 6100 orvosi és más egyet igazolja a biztos sikerét ezen étvagy gyógyító és kellemes cukorkáknak. Csomagja 20 és 40 fillér, doboza 60 fillér, hadi csomagolásban 30 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

Marhákat, vágókat, flas tehenet, ökröt, tinót, csikót és diszöket vásárol SEMANN JÓZSEF, értekezhetni Iritz Miksánál.

Katóka szakácskönyvében

mindent megtalálnak a fiatal leányok, amire a jövő gazdasszonyainak a háztartásban szükségük lehet. A sok száz meg száz receptet tartalmazó vastag könyv a legvilágosabban megírt és legnépszerűbb szakácskönyv, ami az utóbbi időben közkezen forog. Világos utmutatóul szolgál az őszi gyümölcsbefőzés ezer, különféle ágaiban. „Katóka szakácskönyve” a Singer és Wolfner könyvkiadó cég kiadásában jelent meg. Bolti ára 7 korona. Az „Új Idők” és a „Magyar Lányok” előfizetőinek azonban 3 korona 20 fillér beküldése ellenében bérmentve küldi meg

Singer és Wolfner
könyvkereskedése,

Budapest, Andrássy-ut 16.

Borotvás örökösök tulajdonát képező

14 hold föld

a belső járandóban kiadó.

Értekezhetni lehet

DR. KOZMA JÁNOS

ügyvédi irodájában.

Értesitem a t. villanyvilágításra berendezkedő feleket, hogy

dacára majdnem 50 százalék áremelkedésnek) a legnagyobb választékban tartom és a régi árak mellett adom el. Kérem a t. érdeklődőket mielőtt azt beszereznék üzletemben megtekinteni.

Kiváló tisztelettel:

Kocsis Mihály

üveg- és porcellán kereskedő Makón.

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagyságban kaphatók a PALLAGI cégnél.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett gyorsajtaján, Makón.